

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN-HOME

NO. 184

IN SPIRIT
LANGUAGE ONLY

National and International Circulation

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

CLEVELAND OHIO, THURSDAY MORNING, SEPTEMBER 24, 1970

STEV. LXVIII — VOL. LXVIII

ZDA gledajo mirno politični razvoj v Čilu

Sodiijo, da se bo marksist Al-
lede kot predsednik držal
ustave in dal za nacionali-
zirano tujo lastnino pri-
merno odškodnino.

WASHINGTON, D.C. — Vla-
da in poslovni svet gledajo mir-
no na čilsko bodočnost. So se
sprijaznili z mislijo, da bo novi
predsednik socialist dr. Allende
in da bo posloval pod hudim ko-
munističnim pritiskom v Kon-
gresu in na ulici. Mislijo, da se
ne more zgoditi ničesar, kar se
v podobnih slučajih že ni dogo-
dilo v tej ali oni deželi Latinske
Amerike. Predvsem so prepriča-
ni, da bo novi čilski režim pla-
čal odškodnino za vse, kar bo
tujim podjetjem odvzel v obliki
nacionalizacije.

Kar se tiče ocene nacionalizi-
ranega premoženja, je že Frey-
jev režim priznal nekatera o-
snovna načela za vrednost bi-
lančnih aktiv. Poleg tega bo čil-
sko gospodarstvo še zmeraj po-
trebovalo tuj kapital, naj bo so-
cializirano ali ne. Novih posojil
ne bo dobilo, ako dosedanjih up-
nikov ne zadovolji.

Druga vodilna misel političnih
in gospodarskih krogov v Wa-
shingtonu je pa ta, da se ravno
sedaj ne kaže vtikati v čilski
notranji položaj. Mešanje naše
dežele v čilsko homotije bi le
pomenilo razpihovanje naciona-
lističnih strasti, kar bi poznejša
pogajanja le otežkočilo ali celo
onemogočilo. Washingtonska po-
litika se zato da trenutni izrazi-
ti v par besedah: Mirno čakati,
se ne razburjati in gledati.

Ameriško premoženje v čil-
skem gospodarstvu cenijo na bi-
lijon dolarjev. Največ ga imajo
delniške družbe za izrabo ležišč
bakrene rude: Kennecott, Gero
in Anaconda.

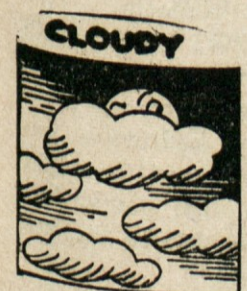
Predsednik napovedal imenovanje Marlanda za načelnika prosvete

WASHINGTON, D.C. — Pred-
sednik Nixon je objavil, da se je
odločil imenovati S. P. Marlan-
da, bivšega prosvetnega načel-
nika v državi Pennsylvania, za
zveznega prosvetnega načelni-
ka.

To mesto je bilo prazno od 10.
junija, ko se je tedanji prosvet-
ni načelnik James E. Allen iz-
javil proti ameriškemu nastopu
v Kambodži in kritiziral prepo-
časno izvajanje šolske integra-
cije na jugu dežele in bil zaradi
tega odpuščen.

Castro pride v New York

NEW YORK, N.Y. — Pred-
sednik Kube Fidel Castro je
sporočil ZN, da se bo udeležil
proslave 25-letnice ustanovitve
Združenih narodov prihodnji
mesec. V New Yorku bo ostal
predvidoma dva dni.
ZN in ZDA so bili naprošeni,
naj poskrbe za primerno var-
nost kubanskega gosta.

Vremenski
prerok
pravi:

Delno oblačno, soparno, ver-
jetnost neviht. Najvišja tempe-
ratura čez dan okoli 85, ponoči
65.

Novi grobovi

James Zeman
Na svojem domu na 19002
Cherokee Avenue je umrl 66 let
stari James Zeman, rojen v Cle-
velandu, mož Rose, roj. Ober-
star, oče Irene Pezdor, Betty
Walters, Jeannette Penko in
Beatrice Kovac, 17-krat stari
oče, brat Louisa, Josepha, Ro-
berta in Rose Zolnowski. Leta
1948 je ustanovil Euclid Spring
Co. na 30006 Lakeland Blvd., pa
stopil 1. 1964 v pokoj. Pokojnik
je bil član ADZ št. 6. Pogreb bo
iz Železovega pogrebne zavo-
da na E. 152 St. v soboto ob 8.45,
v cerkev sv. Pavla na Chardon
Rd. ob 9.30, nato na All Souls
pokopališče.

Frank W. Scrogie
Včeraj je umrl v Woman's
bolnišnici 73 let stari Frank W.
Scrogie s 7515 St. Clair Avenue,
rojen v W. Virginiji, od koder
se je preselil v Cleveland pred
več kot 30 leti, mož Lydie. Po-
greb bo iz Zakrajškovega po-
grebnega zavoda jutri ob desetih
dopolodne. Pokojnik bo na mrtva-
škem odru danes ob 3. do 5.
popoldne in od 7. do 9. zvečer.

Pojavili so se zopet pravi morsk piratje

KOTSUHINA, Jap. — Japon-
ska tovarna ladja Jamamatu
Maru je na otoku Borneo nalo-
žila 300 ton stavbenega lesa, da
ga prepelje na Japonsko. Dne
10. septembra jo je na poti do-
mov zalotil hud vihar v zalivu
pri Manili. Skrila se je pred
njim in se zasedla v zalivu.

Kmalu se je nabralo okoli nje
polno malih obrežnih čolnov,
polnih mladih pustolovcev, ki so
kazali namero, da se ladje po-
lastijo in jo oropajo. Kapitan
ni izgubil hladne krvi, se je ta-
koj pripravil na obrambo, obne-
nem po dvignil sidro, da odpo-
ve. Piratje so videli, da so se u-
rezali, ker niso bili primerno o-
boroženi, in se umaknili na oba-
lo v Manilskem zalivu.

Dečki utrpe več poškodb na očeh kot deklice

LOS ANGELES, Calif. — Deč-
ke doleti povprečno trikrat to-
liko nezgod na očeh kot dekli-
ce. Največ nesreč na očeh zade-
ne dečke v nižjih razredih sred-
nje šole.

Tito je bil užaljen

Ko je lani obiskal Nixon Ro-
munijo, pa pustil Jugosla-
vijo ob strani, je bil Tito
hudo zadet. Letošnji obisk
naj bi to popravil.

CLEVELAND, O. — Znani
tednik Newsweek poroča, da je
bil Tito hudo prizadet, ko je
predsednik Nixon obiskal lani
kot prvo komunistično državo
Rumunijo, Jugoslavijo pa, ki se
od sovjetske zasedbe ČSR avgu-
sta 1968 trudi za izboljšanje od-
nosov z ZDA, spregledal.

Vodnik Socialistične federa-
tivne republike Jugoslavije ni
svoje užaljenosti prav nič skri-
val, se je kar naravnost pritožil
državnemu tajniku W. P. Roger-
su. Predsednik Nixon je v ose-
nem pismu skušal nejevoljnega
komunističnega mogočnika po-
miriti.

Ko poleti sedaj predsednik
ZDA Nixon v Evropo, se bo po
obisku vodnikov Italije, papeža
Pavla VI., Seste flote in glav-
nega stana NATO za južno Ev-
ropo, podal v Beograd na obisk
k Titu. Predvidoma bo ostal Ni-
xon, ki ga bo spremljala tudi
žena, v Jugoslaviji dva dni. Na-
povedujejo, da bo poleg Beogra-
da obiskal tudi Brione, kjer se
Tito največ mudi.

Obisk Nixona v Jugoslaviji
ima v glavnem namen potrditi
jugoslovansko neodvisnost na-
pram Sovjetski zvezi, ko ta še
vedno omagla Brežnjevo dok-
trino o omejeni suverenosti so-
cialističnih držav, pa vpreči Ti-
ta, ki ima dobre zveze z egipt-
skim Naserjem, v napor iskanja
miru za Srednji vzhod.

Kraljica Elizabeta II. se bo udeležila malice

LONDON, Vel. Brit. — V so-
boto, 3. oktobra, bo predsednik
Nixon z ženo na malici pri pred-
sedniku vlade Velike Britanije
E. Heathu na njegovem pode-
želskem domu Chequers izven
Londona. Te malice se bo udele-
žila tudi kraljica Elizabeta II.

Po obisku v Veliki Britaniji
se bo Nixon s svojo družbo usta-
vil še na Irskem, predno se bo
vrnil domov. V Nixonu je nam-
reč tudi nekaj irske krvi.

Tito se misli umakniti, trdi propaganda, njemu naklonjena

CLEVELAND, O. — Narav-
nost neverjetno je, kako malo
povešava svet dejstvo, da do-
ločene komunistične ideje ve-
ljajo za vse rdeče države, naj
bo to Moskva, Peiping ali
Beograd. Mednje spada nače-
lo, da je na prvem mestu parti-
ja, potem pride šele država,
kajti država je le orodje parti-
tije in njene politike. Najbolj
jasno se to vidi v Moskvi.
Tam se vsaka važna politična
zadeva premelje najprvo v
glavnem partijskem odboru,
potem šele pride čez par dni
pred državno zakonodajno in
upravno oblast.

Isto načelo velja tudi za Ju-
goslavijo, le v nekoliko spre-
menjeni obliki. Tudi v Ju-
oslaviji je partija na prvem
mestu, potem šele pride fede-
racija in njene republike. Ker
Jugoslavija hoče ustvariti
svojevrsno obliko federalne-
ga načela, je najprvo razbila
nekdanjo enotno jugoslovansko
organizacijo na 6 repub-
liških, potem pa še na občins-
ske, po velikosti podobne nek-
danjim okrajem. To je torej
tristopenjski sistem, vpeljan
v partijsko organizacijo. Vse

tri stopnje so pa organizaci-
sko podobne druga drugi, se-
veda z nekaterimi spremem-
bami.
Najvažnejše je to, da si ob-
činske partijske organizacije
lastijo čimvečjo samostojnost,
še večjo pa republiške. Cen-
tralna partijska organizacija
obstaja iz glavnega odbora, ki
je preneroden za hitro poslo-
vanje. Zato je nad njim pred-
sedstvo partije s Titom na če-
lu. Ker se je tudi predsedstvo
zdelo Titu preokorno, je osno-
val še "izvršni odbor" pri
predsedstvu, kjer sedaj tiči
glavna oblast v deželi, kajti
delo izvršnega odbora krije o-
sebna Titova veljava. Pa še
izvršni odbor ni zmeraj dosti
politično močen, da bi krotil
apetite republiških partij. Za-
to partija ni kos vsem politi-
čnim, gospodarskim in soci-
alnim nalogam, ki trkajo na
njena vrata in zahtevajo do-
sledno in smotno taktiko.
Saj partija še do danes nima
pravega pojma, kakšen naj bo
na primer gospodarski sistem,
ki naj bi bil temelj Titovega
gospodarstva. Zato se že sliši-
jo glasovi, da bo treba spre-

Jugoslovanski škofje se zbrali na konferenco

SIBENIK, SRH. — Letošnje
jesensko zasedanje jugoslovans-
ke katoliške škofovske konfe-
rence se vrši od danes, 24. sep-
tembra, pa do sobote, 26. sep-
tembra, na otoku Visovcu pri
Sibeniku. Škofje so izbrali ta
kraj in ta čas, ker je bila pre-
teklo nedeljo v Sibeniku velika
proslava sv. Nikolaja Tavelića,
v nedeljo, 27. septembra, pa bo
do proslave v Zadru, kjer so ob-
novili starodavno Marijino cer-
kev.

Na dnevnem redu konference
je vrsta važnih vprašanj, med
drugim mešani zakoni, pravilnik
za izobrazbo in vzgojo v seme-
nišjih, ekumenski dialog, mari-
janski in mariološki kongres
v prihodnjem poletju v Zagre-
bu, tatvine cerkvenih dragoce-
nosti, odnosi z državnimi oblast-
mi v okviru novega sporazuma
med Beogradom in Vatikanom
ter seveda volitev novega pred-
sednika škofovske konference.
Dolje je to začasnno vodil ljub-
ljanski nadškof J. Fogačnik.

Afganistanski kralj na obisku v Rusiji

MOSKVA, ZSSR. — Kralj
Mohamed Zahir je priletel v
nedeljo na "prijateljski obisk" v
Sovjetsko zvezo. Na letališču
ga je sprejel predsednik ZSSR
N. Podgornij. Kralja spremlja
kraljica Huaira.

Afganistan je južni sosed Sov-
jetske zveze, ki vzdružuje z njo
dobre sosedske odnose, pa se
noče vezati z nobenim blokom
sil. Pred leti je bil deležen ob-
sežne gospodarske pomoči iz
ZDA in iz ZSSR, sedaj prevla-
duje pomoč iz ZSSR.

Angleški kemiki razvili kemični tobak

LONDON, Ang. — Angleški
kemiki so dolgi poskusih prišli
do tega, da so sestavili umeten
tobak, ki menda po okusu in ka-
kavosti ne zaostaja za prirod-
nim. Umetni tobak je preskusil
tudi največji angleški kemični
konzern in ugotovil, da kvalitete
ni ravno slaba. Kdaj bo umet-
ni tobak prišel na angleški trg,
pa še ni določeno.

meniti organizacijo partije.
Za to idejo se navdušujejo
posebno stalnisti, ki jih ni
tako malo, kot mislimo.

Državna uprava je v gro-
bem organizirana na podoben
način. Spodaj so občinski par-
lamenti, nad njimi republiški,
nad vsemi pa federalni parla-
ment. Iz te osnovne ideje se
je počasi razvil birokratizem,
ki mu ga ni para. Vsaka ak-
cija, vsak načrt vsa utone v
javni upravi in parlamentih.
To skrbi Tita, pa tudi druge.

Tito ima pa še drugo skrb.
Do sedaj je on sam na čelu
države, njegova beseda velja
povsod; je predsednik repub-
like brez vsakega okraska v
obliki "predsedstva". Tito ve,
da to ni zdravo za jugoslovans-
ke razmere. Ako že on sam
ne more zadovoljiti vseh re-
publik in občin, kako naj jih
njegov naslednik? Saj nihče
nima niti trohice tiste politi-
čne moči, ki jo ima on. Zato je
bila na primer ideja o Karde-
lju kot nasledniku prava o-
tročarija. Kdo pa je za Kar-
delja? Ne marajo ga narodi,
ne mara ga vojaščina, ne ma-
ra ga partija, to je partijski

JORDANIJSKA KRIZA JE VČERAJ PREŠLA SVOJ VRH

Ko so včeraj potisnile kraljeve sile sirijske enote preko me-
je v Sirijo, potem ko so prevladale tudi v glavnem me-
stu nad gverilci, je kriza v Jordaniji, ki je grozila raz-
širiti vojno na Srednjem vzhodu, počasi začela popu-
ščati in v Washingtonu so se odgovorni nekaj oddah-
nili.

WASHINGTON, D.C. — V dr-
žavnem in obrabnem tajništvu,
pa tudi v Beli hiši so se včeraj
nekaj oddahnili in sprostili, ko
je kriza v Jordaniji prešla svoj
vrh. Vse je gledalo na sirijske o-
klopne enote, ki so v soboto u-
darile preko meje v Jordanijo
v pomoč palestinskim gveril-
cem, zavzele mesto Irbid in kre-
nile proti jugu. Obstojala je ne-
varnost, da gredo proti Amanu
pomagat gverilcem, ki so se po-
nekod še vedno upirali krajev-
nim silam.

ZDA so naglo začele zbirati
svoje oborožene sile, pozvale ne-
katere k pripravljenosti in go-
vorile o vojaškem posegu v Jor-
danijo, če Sirija ne bo umakni-
la svojih sil iz Jordanije. Mos-
skva je na ameriško grožnjo v
nedeljo posredovala v Damasku,
še učinkovitejša pa je bilo ne-
mara zbiranje izraelskih udar-
nih enot na Golanskem višavju,
od koder je do glavnega mesta
Sirije Damaska le dober skok.
V Siriji so spoznali, da bodo
tanke, ki so jih poslali v Jor-
danijo, lahko vsak trenutek hudo
potrebovali doma.

Bela hiša je včeraj objavila,
da se je dober del sirijskih tan-
kovskih enot umaknil iz Jorda-
nije in označila to za "dobrodo-
šel razvoj", pa dodala, da je
položaj v Jordaniji še vedno
resen.

V Amanu je vlada objavila, da
so kraljeve sile postale gospodar
Amana in da so porazile sirijske
enote v severni Jordaniji ter jih
pognale razbite preko meje. V
Irbidu, kjer je glavni stan pales-
tinskih begunskih sil, naj bi
bilo še nekaj Sirijcev. Izraelsko
poročilo z Golanskega višavja,
ki je oddaljeno od Irbida le ka-
kih 10 milj, trdi, da se gverilci
ne morejo upirati kraljevim
silam, ki pritiskajo na Irbid z
vsem težkim orožjem.

veljaki. Na koga naj se torej
opre? Na svojo zgovornost?
Vse to je napeljalo Tita, da
misli tudi za vrhovno držav-
no oblast ustvariti kolektivno
vodstvo, odnosno predsedstvo.
Upa, da je že našel pravo o-
bliko zanj. Glavna naloga
vodstva bi bila varovati dr-
žavno edinstvo in neodvisnost,
pa še odbijati od države vsa-
ko vmešavanje od strani tu-
jine. Seveda bi kolektivno
vodstvo moralo skrbeti tudi
za notranji razvoj dežele.

Tito je samo odkril, na kaj
misli. Podrobnosti ni povedal,
jih je pa napovedal. Dokler
jih ne vemo, nima smisla go-
voriti o "Titovem odstopu".
Tito je premočena osebnost, da
bi se dal zlepa zrniti od o-
blasti. Edini razlog za tak ne-
navaden korak bi bila bole-
zen. To pa ni izključeno.

Kar piše časopisje zunaj Ju-
goslavije o tej zadevi, je pre-
tirano hlastanje za senzacija-
mi. Kdor jih ima rad, naj se
jih veseli. Ne vsebujejo pa do
sedaj ničesar, kar bi bilo res
pomembno.

I. A.

Iz Clevelanda in okolice

Iz bolnišnice—

Mrs. Louise Mayko s Tracy
Avenue v Euclidu se je vrnila
iz Euclid General bolnišnice in
se zahvaljuje za obiske, cvetje,
darila; pozdrave in molitve. Ze-
limo ji skorajšnjega popolnega
okrevanja.

Asesment—

Jutri je 25. v mesecu, ko dru-
štva običajno pobirajo assesment.

Tajnica Društva sv. Marije
Magdalene št. 162 KSKJ bo pobi-
rala assesment jutri, v petek, ob
5.30 do 8. zvečer v spodnjih pro-
storih šole sv. Vida.

Visoka starost—

Mrs. Theresa Yanchar, 24901
Drakefield, Euclid, je praznovala
pretekli ponedeljek v krogu
svoje družine 86. obletnico roj-
stva. Čestitamo!

Seja—

Carniola Tent 1288 TM ima v
nedeljo ob 9.30 dopoldne sejo v
SND na St. Clair Avenue.

Vabilo—

Pevski zbor Korotan vabi k
pristopu v svoj moški zbor.
Kdoro želi pristopiti, naj pride
jutri, v petek, ob 7.30 v SND na
St. Clair Avenue k vaji. Potre-
oen je samo posluh.

Zopet nemiri—

Okoli višje šole na E. 152 St.
in St. Clair Avenue je prišlo
včeraj znova do izgrediv in
pretepotov med črnimi in belimi
šolarji, pa tudi drugimi. Poli-
cija je odredila tja posebno
varnostno skupino 35 mož, ko
je upravnik šole objavil, da se
bo pouk redno vršil.

Pomagala je electric—

Cleveland Electric Illuminat-
ing Company je v zadnjih dneh,
ko je zaradi izredne vročine
primanjkovalo elektrike v vz-
hodnem delu dežele, del svojega
odvišnega toka odvedla tja v
pomoč. Včeraj kot predvčerajš-
njim je Consolidated Edison v
New Yorku zmanjšala napetost
toka za 8%, da bi preprečila
preobremenjenost omrežja in s
tem njegovo odpoved.

Zvezna vlada bo nastopala proti nasiljem na vseučiliščih?

WASHINGTON, D.C. — Pred-
sednik Nixon je predložil Kon-
gresu načrte za nastopanje zvez-
nih oblasti proti bombnim na-
padom in požigom na visokih
šolah dežele. Predsednik je bil
prvotno proti poseganju zvez-
nih oblasti na visoke šole, pa je
svoje stališče spremenil po
bombnem napadu na univerzo v
Wisconsinu.

Da bi mogla FBI uspešno vo-
diti boj proti nasilju na visokih
šolah in proti ugrabljanju po-
niških letal, je predsednik Ni-
xon predložil povečanje njene-
ga števila za 1000 mož od seda-
njih 7,000 na 8,000.

WASHINGTON, D.C. — Delav-
sko tajništvo je objavilo vče-
raj, da so se življenjski stroški
v avgustu dvignili le za 0.2%,
najmanj od poletja 1967. Bela
hiša vidi v tem dokaz uspeš-
nosti boja proti inflaciji. Član
predsednikovega gospodar-
skega sveta Stein je napove-
dal pospešeno rast narodnega
gospodarstva in "normalizaci-
jo" brezposelnosti prihodnje
leto, ko naj bi se ta zmanjšala
na 4%. Drugi gospodarski
strokovnjaki dvomijo v vla-
dine napovedi.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Avenue — 431-0628 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Managing Editor: Mary DeJevic

NAROCNINA:

Združene države:
\$16.00 na leto; \$8.00 na pol leta; \$5.00 za 3 mesece
Kanado in deželo izven Združenih držav:
\$18.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.50 za 3 mesece
Petkova izdaja \$5.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:
\$16.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months
Canada and Foreign Countries:
\$18.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.50 for 3 months
Friday edition \$5.00 for one year

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO

83

No. 184 Thursday, Sept. 24, 1970

Nixonova pot v Rim, Madrid, Beograd

V nedeljo bo odletel predsednik ZDA na obisk v Evropi, kjer se bo ustavil v Rimu in obiskal tako vodnika Italije kot papeža Pavla VI. Obiskal bo glavni stan NATO za južno Evropo in Sesto floto ZDA, poletel v Jugoslavijo, v Madrid v Španiji in se preko Anglije ter Irske vrnil domov.

Ta pot komaj en mesec pred volitvami v ZDA ima brez dvoma notranjepolitični pomen in smisel, ima pa tudi izredno važen mednarodno-politični pomen v času, ko je Srednji vzhod v hudi krizi in ko skušajo ZDA tam odstraniti vojno nevarnost s posredovanjem med Izraelom in njegovimi arabskimi sosedi. Za sporom krajevnih sil na Srednjem vzhodu stojijo namreč vsak na svoji strani ZDA in Sovjetska zveza.

Sovjetska zveza je v zadnjih letih posegala vedno globlje v razmere na Srednjem vzhodu, svoj vpliv tam širila in poglobljala. Začela je to pod Hruščevim jeseni 1955 po konferenci velikih štirih v švicarski Ženevi, polni prijaznih besedi. Komaj je bila konferenca dobro končana, je prišla v svet vest, da je Sovjetska zveza obljubila Egiptu obsežne dobave orožja in drugih vojaških potrebščin. Te pošiljke so se nadaljevale tudi po izraelsko-britansko-francoskem nastopu proti Egiptu jeseni 1956, dokler niso privedle do novega vojnega spopada junija 1967.

Sovjetska zveza ni pošiljanje orožja omejila samo na Egipt, poslala je večje količine orožja tudi Siriji, Iraku, Jemenu, Južnemu Jemenu, kot se sedaj imenuje bivša britanska kolonija Aden ob južnem vzhodu v Rdeče morje, Somali, Alžiriji in v zadnjem času ga pošilja tudi Sudanu. Vse to orožje dobavlja na kredit in si tako dela dolžnike v vsem arabskem svetu. Z izjemo Jordanije, Libanona, Kuvajta, Savdske Arabije, Tunizije in Maroka si je Sovjetska zveza zadolžila vse arabske države od obale Atlantika pa do Perzijskega zaliva z dobavami orožja na kredit, nekatere pa še posebej z gospodarsko pomočjo.

Kupno je Sovjetska zveza v to področje vložila v zadnjih 10 letih gotovo okoli 4 milijone dolarjev. Uspelo ji je uveljaviti v tem delu sveta vpliv, kot se carska Rusija niti sanjati ne bi upala, čeprav je imela nad sto let podobne želje in cilje. Od carice Katarine II. je rinila Rusija proti toplim morjem in segala po Carigradu z Bosporjem in Dardanelami, pa tudi preko Perzije in Indije proti Indijskemu oceanu.

Dokler je bil Britanski imperij močan, je ta Rusiji trdo zapiral vrata proti jugu. Ko je car Nikolaj I. sredi preteklega stoletja pretmasto pritiskal proti Carigradu, je prišlo do krimske vojne, kjer so Angleži, Francozi in Sardinijci oblegali in osvojili pomorsko oporišče Sebastopol in z avstrijsko podporo dosegli, da se je Rusija odpovedala vplivu v Vlaški in Moldaviji (sedanji Romuniji).

Dobrih 20 let kasneje so bili Rusi pred vrati Carigrada in vse je kazalo, da bo "Bolnik ob Bosporju" umrl. Žepet so Angleži to preprečili in na Berlinskem kongresu vzeli Rusiji večino sadov njene zmage nad Turki. Rusi so delali Agležem v odgovor težave v Indiji, kjer so podpirali vsak odpor domačinov proti britanski oblasti. Ruski in angleški vpliv sta se borila za premoč vse od Balkana preko Prednje in Južne Azije do Daljnega vzhoda, kjer so Angleži podpirali modernizacijo Japonske, dokler ni bila ta sposobna ustaviti ruskega prodiranja v Mandžurijo in Korejo z začetku tega stoletja.

V prvi svetovni vojni sta bila Rusija in Anglija zaveznici in se skupno vojskovali tudi proti Turčiji. Tedaj so se ruski kozaki srečali z angleškimi oddelki na turških tleh. Angleži so se izkrcali na polotoku Galipoli, da bi odprli vrata v Črno morje in tako neposredno zvezo z Rusijo. Niso uspeli.

Predno se je vojna končala, je prišlo v Rusijo do revolucije in Angležem ni bilo treba izpolniti obljub, ki so jih dali carski Rusiji. Ko se je Sovjetska zveza notranje malo uredila, je nadaljevala staro rusko politiko pritiska proti jugu, pa zopet naletela na angleški odpor na vsej črti od Evrope pa tja do Daljnega vzhoda. Tudi še po koncu druge svetovne vojne so Angleži pritisnili na Stalina, da se je umaknil iz Irana, katerega severni del je zasedel v času druge svetovne vojne.

Angleška pomoč je postopno pojemala. Anglija se je odpovedala Indiji, Burmi, njen vpliv je naglo kopnel v Afganistanu, Iranu, celo v Iraku in v porečju Nila, ko je v Egiptu Naser pregnal kralja Faruka. Anglija ni bila več sposobna vzdrževati južne zapore proti Sovjetski zvezi. Priskočila je na pomoč Amerika, pa vendar se z odločnostjo in vztrajnostjo, ki so jo kazali Angleži skozi nad sto let.

Sovjetska zveza je preskočila ovire, ki so jih postavile ZDA ob njeni južni meji, in se utrjuje tako v Sredozemlju kot na vsem Srednjem vzhodu in celo tudi v južni Aziji. Nixon gre sedaj v Evropo obiskat Sesto floto, Italijo in

Španijo kot njeni glavni oporišči in glavna zaveznika na severni strani Sredozemskega morja. Beograd ni zaveznik ZDA, pa tudi ni uradno povezan s Sovjetsko zvezo, Nixonov obisk naj bi to njegovo "neuvrčenost" podkrepil in, če je možno, vpregel Tita v ameriški načrt za pomiritev Srednjega vzhoda zlasti, kar zadeva egiptskega Naserja. ZDA manjka volje, da bi "ograjevale" Sovjetsko zvezo, kot so jo dosti uspešno v času Trumana in Eisenhowerja, zato utegne sedanja Nixonova pot v južno Evropo ostati brez trajnejšega uspeha v boju za Sredozemlje in posebej za Srednji vzhod.

BESEDA IZ NARODA

Zahvala zlatoporočencem Vincenca in Malka Povirk

EUCLID, O. — Podpisana se potom A. D. najlepše zahvaljuje vsem skupaj in vsakemu posebej za najino srečo v nedeljo, 13. septembra, ob 50-letnici najine poroke.

Težko je povedati, kako sva se počutila srečna, ko sva nepričakovano videla v A. D., št. 175, najino sliko in opis najinega skupnega življenja skozi 50 let, kar je napisala naša Malka, poročena Gregorc, v imenu svojih dveh pokojnih bratov in sedem živih sestra in njihovih družin.

Midva sva mislila, da bo šel ta dan tiho mimo naju, pa ni bilo tako in sva hvaležna našim hčeram in zetom, ki so vse tako organizirali, da je bilo tako lepo v Marijini cerkvi in potem pri kosilu v Slovenskem domu. Iz roca želiva, da bi tudi Vi bili deležni sreče na stara leta kot sva je midva.

Ko sva se pripeljala k cerkvi Marije Vnebovzete z najinim bratrancem, njegovo ženo in mojo sestrično, ki so vsi prišli iz Detroita, so bili nekateri že zbrani pred cerkvijo in smo se že pred sv. mašo pozdravili. Po priходу v cerkev je naš organist g. Martin Rakar zaigral na orgle lep preludij, nakar se je začela sv. maša v slovenščini. Ganljivo je bilo za naju, ker je med sv. mašo prejelo sv. obhajilo veliko najinih sorodnikov in prijateljev. Vesela sva bila in hvaležna č. g. Pavlu Krajniku, ki je med sv. mašo vključil tudi molitev za naju.

Po sv. maši so nama mnogi čestitali, nakar smo šli h kosilu v Slovenski dom.

Med kosilom je bil med nama č. g. Pavel Krajnik in so bile mize obložene z božjimi dobrotami. Spomnil sem se, kako je bilo l. 1944, ko sva bila z bratom Lovrencem po nedolžnem zaprtu v neki kleti na OZNI s tremi drugimi in so nam opoldne prinesli v majhni skledi malo hrane in je bilo okrog zasajenih pet žlic. Ker smo bili hudo lačni, je bila hitro prazna skleda. Pošteni pa smo bili med seboj tako, da je vsak enkrat postrgel to skledo, kar nismo mogli na hitro dobiti ven. Težko je to razumeti, kdor sam ne poskusi. Ko sem gledal po dvorani in videl toliko prijaznih obrazov v Slovenskem domu, sem se zamislil, kako je lepo živeti med prijatelji.

Za vso srečo, ki sva jo prejela na ta dan ob najini 50. obletnici poroke, se najlepše zahvaljujemo za veliko požrtvovalnost našim hčeram in zetom, dr. Pavlu Krajniku za lep govor, vsem pri Ameriški Domovini, ki so cest makadamsko nasutih ter po želji naših vseh tako lepo v Ameriški Domovini objavili, organizirali, katerih glavni pogon je ganistu Martinu Rakarju in njegovemu zboru za lepo petje v cerkvi med sv. mašo, Janezu Povirku in pevkam, ki smo z nečasi so se pomikale volovske katerimi včasih skupaj prepevali pri Sv. Križu, in so nama zapeli tukaj dve pesmi v pozdrav.

Prisrčna hvala kuharici Julki Zalar in tistim, ki so ji pomagale pripraviti tako okusno kosilo, da sva slišala pohvalo od in vovoz. Naslednje popoldne se je po Janezu Oražmu, ki je prevzel navljati isti ropot skozi vasi, ko točilnico in so skupaj z našimi je bilo vračanje domov, samo zeti nam gasili žejo. Vesela sva da so bili vozovi prazni, razen bila tudi, ko sva videla, da najine hčere pomagajo streči pri kosilih potrebnih. Seveda mnogo-

Vse je bilo za naju ta dan tako lepo, da ne morem popisati. Srčno želiva, da bi še mnogi doživeli ta srečen dan, kakor sva ga midva.

Naj omenim, da je bilo za naju skozi 50 let mnogo težkih dni, toda vedela sva, da je resnica, ki jo je povedal Jezus, da kdor hoče biti srečen, naj vzame svoj križ in hodi za njim. Poleg teh dni so bili tudi veseli, ko sva videla oba sinova pred oltarjem kot mašna strežnika in oba ter sedem hčerk, ko so prejeli prvo sv. obhajilo. Te sreče sva deležna tudi pri svojih vnukih in vnukinjah.

Naj omenim še, kar sem preje pozabil, da je torto, ki je bila tako krasna, spekla in okrasila s pomočjo svojih sester naša Vida, poročena Svaiger.

Še enkrat se lepo zahvaliva vsem, ki ste naju na katerikoli način razveselili za ta srečni dan. Enako tudi tistim, ki ste nama pozneje čestitali. Največja zahvala pa gre nebeškemu Očetu ter božji in naši materi Mariji za njeno varstvo.

Vincenc in Malka Povirk

Notranjska nekdanj in danes

EUCLID, O. — Notranjska se razprostira do hrvaške meje pri Prezidu blizu Babnega polja in obsega celo Bloško planoto z vsemi Nadlesk, Visevec, Podcerkev, Pudob, Kozaršček, Vinkinojivo, Vrhniko, Dane, Stari trg, Markovec, Lož, Iga vas, Klane, Podlož, Sv. Ana, Gor. Jezero, Goričice, Podšteberk, Lipšene, Studenec, Žirovnico, Grahovo, Radlek, Novo vas, Velike Bloke, Bločice, Bloško polico, Ulako, Sv. Trojico, Podslivnico in Sleme, dalje proti Cerknjski dolini vasi Mrtnjak, Marof, Dol. Jezero, Dol. vas, Cerknico, Podskrajnik, Zevše, Begunje, Topol, Brezje, Sevsček, Bezuljak, Kožlek, Rakek, Unec, Laze, Ivanje selo, Planino in Logatec. Vse to je bilo v davnih časih poraščeno z gozdovi. Ta dolina je bila v nekdanjih časih izrazito kmečki predel, glavni dohodek je bilo trgovanje z lesom.

V Loški dolini in na Bloški planoti je bila osnovni vir dohodkov živinoreja, Redili so na široko znane bloške vole. Les so prevažali od Kočevja in Loškega potoka, kakor tudi iz dela Hrvaške do železniške postaje na Rakeku. Ceste so nekdanj bile posute z gramoznim kamenjem, katerega so trli na nešteti kraji. Po teh cestah so prevažali tovore. Vozovi so bili izdelani iz lesa, tudi kolesa, katera so izdelovali kolariji. Okovana so bila z debelimi železnimi obroči. Zadnja leta je bila večina teh cest makadamsko nasutih ter po tlakovanih. Vozijo vse bolj s kamijoni, katerih glavni pogon je bencin ali petrolejska nafta.

Pred leti so kmalu po polnoči začeli škripati prva kolesa, počasi so se pomikale volovske vprege skozi omenjene vasi. Domačini so čuli ropot in vpitje peli tukaj dve pesmi v pozdrav. Priserčna hvala kuharici Julki Zalar in tistim, ki so ji pomagale pripraviti tako okusno kosilo, da sva slišala pohvalo od in vovoz. Naslednje popoldne se je po Janezu Oražmu, ki je prevzel navljati isti ropot skozi vasi, ko točilnico in so skupaj z našimi je bilo vračanje domov, samo zeti nam gasili žejo. Vesela sva da so bili vozovi prazni, razen bila tudi, ko sva videla, da najine hčere pomagajo streči pri kosilih potrebnih. Seveda mnogo-

krat so voli sami domov prikostali brez voznika, ker se je on ustavil v vaški gostilni ter pozabil na nje. Po dolgem čakanju so voli kar sami šli domov, kjer so jih nakrmile in napojile pridne notranjske mamic, pridne in skrbne žene. Voznik je več ur pozneje prikoral ali se pripeljal z drugim.

Pod staro Avstrijo je bila industrija zelo slabo razvita, v glavnem je tu pa tam obstajal kak žagarski obrat. Eden teh je bila v Starem trgu Kovačeva žaga, reklo se je pri Korletu. Bil je veletrgovec z lesom. Lastniki ogromnih gozdov so bili na Marofu, graščina Snežnik. Drugo podjetje je bilo v Podcerkvi, Urhova žaga, v kateri so tudi žgali opeko. Sedaj je v Ložu največja industrijska Kovinska tovarna, kjer izdelujejo kovinsko steklo in plastiko.

V Grahovem je bil veletrgovec z lesom obce znani Matija Krajc, po domače so mu rekli Matjaš. Bila je tam tudi znana Oblakova gostilna. Sedaj živijo Oblaki v Beamsvillu, Ontario, Kanada. Gostilna je sedaj pod vodstvom g. Modic, sestre pokojnega Remžgarja iz Žirovnice. V Martinjaku je bila žaga last Premrla, po domače pri Cesarju. Sedaj je tam podružnica tovarne Brest, katera ima glavni stan v Cerknici. V Cerknici je bil veletrgovec Šerko, ki je najbrž bil največji, ako bi vključil vse njegove sorodnike, kakor Premrla, Pogačnika, ki so sodelovali. Tam sedaj stoji tovarna Brest, kjer imajo tudi glavni urad.

V Dolenji vasi je bila Gornikova žaga, obstoja že več rodov in še vedno obratuje. Tam je bila Milavčeva obrt. Vsi so se pretežno bavili s trgovanjem in prekopovanjem lesa. Zasluzek je bil majhen, delovna sila je zato romala po širnem svetu, predvsem v Ameriko, Kanado, Francijo, Nemčijo, Avstralijo in v Južno Ameriko, kjerkoli so čutili boljši življenjski standard in zaslužek.

Kulturno življenje je bilo v glavnem v raznih igrah. Na Bloški planoti so bili začetki smučanja pred mnogo leti, tam je prav za prav zibelka te športne dejavnosti, katera zdaj v zimskem času preplavlja ves svet. Cerknjska dolina je znana po svojem jezeru, ki je edinstveno v Evropi. V jeseni, pozimi in spomladi voda zalije ogromno površino, čez leto pa voda usahne in kmetje pospravljajo seno in steljo. Značilno je tudi, da se v jezeru v času zalitja površine namože ribe. Posebno znane so ščuke, najsi bodo pečene ali pohane, kakor tudi okusni klini, majhne bele ribe (whitefish). Teh je mnogo po jarkih in jih lovijo z mrežo. Vseh vrst ribe so plen ribičev v letni sezoni in užitek gostom po restavracijah, kjerkoli jih servirajo.

Nad jezerom od Cerknice preko Grahovega, Velikih Blok, Sv. Trojice nazaj ob Cerknjskem potoku se razprostira Velika gora Slivnica okrog 4.500 čevljev visoko. Od tam je lep razgled po vsej dolini. Slavi tudi že iz starih časov, kot je opisano v zgodovinski knjigi Johanna Valvazorja, kot bivališče čarovnic. Ta spomin je ohranjen še danes, kakor "tam, kjer so čarovnice doma". Ali pa "gremo k čarovnicam".

Današnje življenje Notranjcev je popolnoma drugačno. Ko se je pomirila vojna vihra, se je življenje postopoma na novo uredilo. Sedaj je kar precej industrije. Največji sta lesna tovarna Brest v Cerknici ter njena podružnica v Martinjaku. Znanja je daleč po svetu, tudi v Ameriki, kamor pošiljajo pohištvo, šivalne in televizijske kabine, fotelje, mize in mnogo vrst stolov.

Osnovni cilj Notranjcev je, da bi se njih položaj izboljšal ter da bi tudi ta del slovenske zemlje bil prištet k razvitejšim predelom prelepe Slovenije.

Jacob Strekal

IZ NAŠIH VRST

Hamilton, Ont. — Cenjeno uredništvo! Pošiljam naročnino za Ameriško Domovino, kar je več, naj bo v dar listu, kateri nam je zelo všeč in ga vsi radi beremo.

Zelo razveseljivo bi bilo, da bi bili vsi slovenski rojaki naročeni na ta naš časopis in da bi svoje tu rojene otroke učili slovensko čitati.

Nedavno smo imeli obisk zavedne slovenske družine. Vsi otroci so rojeni v Ameriki, pa lepo slovensko govorijo in čitajo. Oni so bili tudi na počitnicah v Sloveniji, kjer jim je bilo zelo lepo, saj so slovensko govorico obvladali in so se zato še lepše zabavali. Njih starši so te otroke pridno učili slovenščine in z njimi čitali tudi Ameriško Domovino. Vsa čast takim staršem, ki želijo, da njih otroci ohranijo materinščino!

Ameriška Domovino opravlja veliko nalogo, zato bi bilo razveseljivo, da bi jo imela vsaka slovenska družina. Najprisrčnejša hvala vsem Vam, ki se trudite, da list izhaja. Z željo, da bi se list ohranil še mnogo let, ko že nas več ne bo, prav lepo pozdravljam uredništvo, upravo in vse sotrudnike. Vaš

Joseph Cerar

Lorain, O. — Cenjeni pri Ameriški Domovini! Priloženo pošiljam denarno nakaznico za naročnino Ameriške Domovine še za eno leto. Časopis redno prejemamo in se Vam za to zahvaljujemo! Vaš naročnik

Matt Mlakar

Chesterton, Ind. — Spoštovano uredništvo! Priloženo Vam pošiljam denarno nakaznico v znesku \$20. To naj bo za kritje enoletne naročnine in štiri dolarje v pomoč izdajanja slovenskega lista.

Ameriško Domovino zelo rad berem, posebno rad imam dopise in novice iz raznih naselbin. Lepo se Vam za vse zahvaljujem in Vam želim veliko nadaljnih sreč pri tiskanju Ameriške Domovine. Lepo pozdravljeni!

Joseph A. Ray

Cleveland, O. — Spoštovani! Pošiljam Vam ček za celoletno naročnino Ameriške Domovine, ker brez nje bi mi bilo res dolgčas. Vedno jo težko pričakujem in najprej na hitro pregledam novice, nato pa začnem brati vse od začetka. Prilagam malo darilo za tiskovni sklad.

Vse pri Ameriški Domovini in vse naročnike najlepše pozdravljam!

Magdalena Volčanšek

Euclid, O. — Spoštovani! Moja naročnina bo potekla koncem septembra, zato Vam že sedaj pošiljam nadaljnjo naročnino. Težko berem in oči mi pešajo. Če se mi bo vid izboljšal, bom rad volje naročnino zopet obnavila.

Prav lep pozdrav vsem skupaj!

Mrs. Rose Perovsek

Val D'Or, Que. — Spoštovano uredništvo! Hvala lepa za opomin, da nam bo potekla naročnina. Z listom smo prav zadovoljni, le da je dosti številka zamujenih, kar pa je gotovo krivda naših poštarjev.

Prilagam denarno nakaznico za nadaljnjo naročnino. Prav lepo pozdravljamo vse v uredništvu in vse čitatelje lista

John Kebe

Marko Kranjc — 60 let mašnik

RIM, It. — Na Via dei Colli je v začetku meseca obhajal 60-letnico mašništva Marko Kranjc, dolgoletni stajerski politični vodnik v okviru SLS in od leta 1944 član Narodnega odbora za Slovenijo. Čeprav se je g. M. Kranjc posvetil politiki, ni pozni-

zabil, da je njegovo prvo poslanstvo biti duhovnik. Ob koncu druge svetovne vojne se je umaknil iz Slovenije in živi ves čas v Rimu.

Pisatelj Bevk 80-letnik

GORICA, It. — V Novi Gorici, Idriji in še ponekod v Slovenskem Primorju so nedavno praznovali 80-letnico rojstva pisatelja Franceta Bevka. V Idriji so na proslavo povabili samega slavljenca, pa ni mogel priti, ker ga je, kot trdi neko poročilo, zadela možganska kap. Bevkove 80-letnice se je spomnila ljubljanska televizija z dramatisirano Bevkovo povestjo Kaplan Martin Cedermač.

France Bevk je Slovincem v Italiji med obema vojnoma veliko pomenil, ker je ostal med njimi in skupaj z njimi prenašal fašistična nasilja. V času druge svetovne vojne se je priključil Osvobodilni fronti in po tегnjl za seboj večje število rojakov.

Vesti iz Slovenije

O prebivalcih Slovenije — velik upad prirastka od leta 1966

Aprila 1970 je imela republika Slovenija 1.742.083 prebivalcev. Po začasnih podatkih je bilo leta 1969 v Sloveniji 28.178 živo rojenih, umrlo pa je 18.714 ljudi. Naravni prirast v l. 1969 je torej: 9.464. Ker je znašal naravni prirastek leta 1966 še 15.693, leta 1967 še 13.471 in leta 1968 11.134, je padec naravnega prirastka v letu 1969 naravnost porazen.

Republika Slovenija ima 10 mest z več kot 10.000 prebivalci:

Ljubljana	214.411
Maribor	118.717
Celje	34.458
Kranj	26.797
Jesenice	17.029
Trbovlje	16.551
Koper	16.170
Nova Gorica	12.477
Novo mesto	11.844
Velenje	10.949

Na Dolenjskem primanjuje strokovnjakov

Težnja po službah v mestu, ki se že dalj časa opaža v Sloveniji (saj to je pravzaprav stara bolezen), čedalje bolj prizadeva tudi dolenjsko območje. Čeprav so strokovnjaki v Ljubljani morččas, da nezaposleni, nikakor nočejo sprejeti ponujenih služb. Problem pomanjkanja inženirjev in tehnikov je zlasti pereč trenutno v Sevnici, Črnomlju in Novem mestu. Položaj v podjetjih na tem področju postaja že kar obupen.

Neverjetno pa je, da tudi na razpise štipendij običajno ne pride dosti prošenj. Čeprav je znano, da je dolenjskih študentov v Ljubljani zelo malo, je vendar pretresljivo dejstvo, da na razpise za podelitev štipendij letos ni prišlo niti toliko prošenj, kolikor štipendij so podjetja želela podeliti.

Zato so v Novem mestu sklenili, da bodo preusmerili politiko sklada za štipendiranje. Poseben koordinacijski organ bo predlagal podjetjem študente, katere naj štipendirajo. Za to bodo sestavili posebno listo darjenih in revnih študentov. Štipendije bodo podelila podjetja, ki so v zadregi za zaposlitev. Po končanih študijah bo štipendirani študent nastopil zaposlitev v dotičnem podjetju.

Če bo ta politika uspešna, bodo podoben sistem upeljali tudi drugod na Dolenjskem, vse z vidika daljšeročne kadrovske politike. Kako bodo medtem rešili kratkoročni problem pomanjkanja strokovnjakov, to še niso ugotovili.

Diamanti v meteoritih

Majhne drobce diamantov so našli v raznih meteoritih. Največje so dobili l. 1891 v meteoritu v Canon Diablo v Arizoni.

The Holy Family Society of the USA

ONE FAIRLANE DRIVE JOLIET, IL 60434

Since 1914...

... the Holy Family Society of the U.S.A. has been dedicated to the service of the Catholic home, family and community. For half-a-century your Society has offered the finest in insurance protection at low, non-profit rates to Catholics only

LIFE INSURANCE • HEALTH AND ACCIDENT INSURANCE

Historical Facts

The Holy Family Society is a Society of Catholics mutually united in fraternal dedication to the Holy Family of Jesus, Mary and Joseph.

Society's Catholic Action Programs are:

1. Scholarships for the education of young men aspiring to the priesthood.
2. Scholarships for young women aspiring to become nuns.
3. Additional scholarships for needy boys and girls.
4. Participating in the program of Papal Volunteers of Latin America.
5. Bowling, basketball and little league baseball.
6. Social activities.
7. Participating in the Catholic Communications Foundation.

Družba sv. Družine

Officers

President	Joseph J. Konrad
First Vice-President	Ronald Zefran
Second Vice-President	Anna Jerisha
Secretary	Robert M. Kochevar
Treasurer	Anton J. Smrekar
Recording Secretary	Joseph L. Drasler
First Trustee	Joseph Sinkovec
Second Trustee	Matthew Kochevar
Third Trustee	Anthony Tomazin
First Judicial	Mary Riola
Second Judicial	John Kovas
Third Judicial	Frances Yucevicius
Social Director	Nancy Owen
Spiritual Director	Rev. Aloysius Madic, O.F.M.
Medical Advisor	Joseph A. Zalar, M.D.

vprašajo gozdarja, ki jih vodi po gozdnem blodišču.

"To je Porazilov gozd, dva brata sta gospodarja, vsak pol ga imata."

"Ali bi neki prodala?"

"Ne vem, toda dvomim; povprašam in vam sporočim," obljublja gozdar.

"Adam, bi li ne prodal kakega drevesca v gozdu?" se nastavi gozdar namenoma gospodarju.

Mogoče ljubi Adam svoj gozd bolj kakor Dodla svoje lase. Ponosen je in z radostjo gleda nanj kakor na dedščino po očetu. "Dam si rajši prst odčipniti, kakor brez potrebe drevo posekati," je pravil vedno rajni oče in Adam se drži tega. Pobira le dračje in suhljad za kurivo in skodle, sicer pa ni veje!

"Misliš, če sem reven in potreben, da prodam gozd?" je odgovoril Adam, odgovoril prezirljivo, kakor da se čudi gozdarjevi smelosti.

"Nununu," ga je miril gozdar, "kaj mora biti takoj ogenj v strehi? Daj si dopovedati. Tvoj gozd je prezrel, škodo imaš in ne dobiček, drevje trohni v jedru; skrajni čas je, da začneš sekati." Zapeljivo kakor skušnjavec govori gozdar. Toda Adam stoji kakor skala. "Ne, gozda ne prodam!"

(Dalje prihodnjič)

Obresna mera se niža

NEW YORK, N.Y. — V ameriškem bančnem sistemu igra obrestna mera prvo violino. Zato je tudi tako slikovita. Vsi kandidati, ki prosijo ali čakajo na posojila, so razdeljeni na skupine, za vsako skupino velja posebno pravilo, ki pri tem še vpoštevata, ali naj bo posojilo na dolgo rok ali na kratek rok. Tako imamo v deželi 10-15 različnih obrestnih mer. Najvažnejša je seveda tista, ki velja za največje in najboljše kliente. To so navadno velepodjetja, ki rabijo tuj kapital, le kratkoročno za dobo sezone ali posebne konjunktore. Ako rabijo denar za daljšo dobo, skušajo prodati svoje obveznice, seveda preko bančnega sistema.

V sedanjih pregreti konjunkturi je stalno primanjkovalo denarja, posojila so bila od leta do leta dražja. Celo največja podjetja so morala plačevati za kratkoročna posojila do 8%, torej za tretjino več kot v normalnih razmerah. Seveda so zato gledala, da se branijo potrebe po posojilih. Tako so seveda delale tudi vse druge firme srednjega in malega kalibra.

Zadnje mesece je povpraševanje po posojilih hudo popustilo. Banke imajo zato dosti likvidnih sredstev, ki ne vedo, kam z njimi, kajti borzni posli se jim zdijo še prenevarni. Zato so najboljše klientom znižale obrestno mero od 8% na 7.5%. Za pol odstotka so radi tega postala cenejša tudi ostala posojila, seveda le pri novih kreditnih poslih. Ker ni nobenega izgleda, da se bo pregreta konjunktura kmalu zopet pojavila, bo obrestnamera verjetno še padala, toda ne prehitro.

Galbright postaja politik

WASHINGTON, D.C. — Znan ekonomist Galbright, ki je bil med drugim tudi Kennedyjev poslanik v Indiji, se zmeraj bolj zanima za politične probleme. Se seveda ni odpovedal debati o gospodarskih težavah, toda ne spravi več nobene originalne ideje na dan, kot je to do sedaj svet od njega pričakoval. Velja tudi za vplivnega duhovnega voditelja naše zmerne levice, predvsem liberalnih javnih delavcev in ima dosti vpliva nanje. Zato je njegova sodba o političnem položaju kar zanimiva. Misli, da do pojave nove levičarske "tretje" stranke ne čil krčenje helija, nakar je balon začel naglo padati. Gondola bodo šli volit demokratega kandidata ali pa ostali doma. Kdo bo demokratiški kandidat? Po njegovem mnenju sena-

Trgovina v mestu odprta od 10. DOP. do 5.45 POP. — Kupujte v podružnicah od 10. DOP. do 9.30 ZVEČER dnevno.

Pomnite: Eagle znamke vam toliko prihranijo!

MAY'S BUDGET STORES

71 Anniversary Sale

NO-IRON

4.99

Regularno
6.99 do 7.99

7.000 parov kvalitetnih hlač za vsakega moškega člana vaše družine

- Za starejše: obširno krojene ivy hlače!
- Za mlajše: plapolave jeans!
- Za mlajše: tesno krojene križaste!

Tu je! Naša vsakoletna prodaja moških hlač za vse elegantne clevelandčane. Vsake hlače lahko takoj oblečete!

STIL A: Poliestar-bombaž, trajno zlikane tesne ivy hlače v ličnem karu. Na izbero v modri ali rjavi barvi, velikosti 29 do 36.

STIL B: Bombažaste modre jeans, plapolavega kroja. Novo stni jesenski progasti vzorci ali marinsko modri denim. Velikosti 29 do 36, v tej fini skupini.

STIL C: Poliestar-bombažni tvil ali poliestar-akrilska flanela, obilno krojene hlače z opasnimi zankami, za praznike ali delavnike. Velikosti 30 do 42, notranji šiv 28 do 32. Črne, sive, olive, rjave, modre ali bronaste barve.

May's budžetni oddelk moških oblačil

v vseh 7 trgovinah

SPREJEMAMO PISMENA IN TELEFONIČNA NAROČILA VSAKČAS

ZADNJA PRAVDA

J. S. BAAR

Rod za rodom se vrsti v gozdu, rod za rodom tudi v trgu; a ljubezen do šume raste in se deduje.

O šume, temne šume naše! Hamburškim ladjedelnicam in pribramskim rovom dajete svoja mogočna debla. Brzojavne, telefonske in hmeljeve droge izbirajo iz vaših vrst. Prage na železnicah, vozove in sani, domove in staje, pohištvo, skatljice in zabojne, rakve in zibelke, vse daje temni, tihi, resni gozd

... Ročne vodne in parne žage škripljejo v njegovem osrčju, žrejo njegove otroke, toda on more v navadnih, mirnih razmerah vzgojiti nov naraščaj za padle junake... Les njegov ni več les, papir je in celuloza po tovarnah in razvažajo ga v širni, daljni svet; njegove cena raste iz dne v dan.

Trgovci prihajajo od daleč in pregledujejo gozdove, najprej graščinske in potem kmetiške. "Čigav je ta krasni gozd?"

Kako prihraniti denar kadar kličete na daljavo

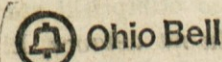
Danes že preprosta pamet zahteva, da raztegnete vsak dolar, ki ga imate. Zato Vam Ohio Bell pomaga dobiti največ od daljnih klicev.

★ Vsako noč med tednom od 7h zvečer in celi dan v soboto in nedeljo lahko kličete tri minute od postaje do postaje kamor koli v Ohio (razen točk na otokih) za 45¢ ali manj, pa davek.

★ Znižane cene za klice, ki jih sami sklenete, dobite zdaj pri večini klicev izven države. In cene za daljne klice izven države so zdaj nižje kot kdaj prej.

★ Če govorite več kot tri minute, so dodatne minute še cenejše. Pa ker se Vam zaračuna cela minuta, dajte jo porabiti do konca.

★ Raztegnete svoje dolarje in kličete na daljavo v cenenih urah. Več obvestil dobite spredaj v svoji telefonski knjigi ali pa vprašajte operatorko.

tor Muskie ali kdo od senatorjev Kennedy, McGovern, Hughes. Podpredsednika Agnewa ne obsoja, še celo pohvali ga, da ima toliko poguma, da pove kar naravnost, kar misli. Odobrava tudi mnoge poteze v Nixonovi politiki. Posebno mu je všeč, da je Nixon hitro uvidel, da ima tudi ameriška moč svoje meje.

MALI OGLASI

V najem

Oddamo 4-sobno stanovanje, spodaj, zadaj, porč, privatna klet, furnez, na 7004 Hecker Ave. Kličite za sestanek 481-4659. (185)

Grozje naprodaj

Črno concord, ga morate sami natrgati in prinesiti košare: \$75 za tono ali \$3.50 za bušelj. Sekulič, 2504 Hubbard Rd., North Madison, Ohio. (sept 18,24)

Išče stanovanje

Priletna vdova bi rada dobila 3 ali 4 sobe v Collinwoodu ali Euclidu. Kličite 541-7070. (185)

Kr. Smatrajo ga za najstarejšo leseno stavbo na svetu.

ODPRTO OD 6.30 — 8.30 VSAK VEČER

18815 Chickasaw pri E. 185 St. bungalov, 2 spalnice spodaj, 1 zgoraj, kopalnica spodaj, jedilnica. Prazno. (184)

Naprodaj v Sloveniji

Posestvo približno 600 akrov, vse ena parcela pri postaji in glavni cesti, 30 km od Ljubljane, se prodaja ali zamenja za tukajšno imovino. Za informacije se obrnite na: Mrs. Marija Yakoš, 3rd St., Louth, R.R. 3, St. Catharines, Ont. Canada. (185)

Iščemo oskrbnika

za stanovanjsko poslopje, za delni čas. Najraje zakonsko dvojico, ki razumeta angleško. Mala popravila. Damo stanovanje in plačo. Kličite Mr. Bohin: 771-8144. —(187)

Kupim avto

Kupim dobro ohranjen manjši avto novejšega izdelka od postenega lastnika. Ponudbe na telefonsko št.: 431-0628. (185)

V najem

Oddamo 4 sobe, opremljene ali neopremljene, v fari sv. Vida. Kličite HE 1-0160. (184)

For rent

For rent is a 6-room Duplex, side by side, in Euclid. Call 431-0160 (184)

V najem

Odda se 4 sobe, zgoraj, \$65.00 na 1205 E. 74 St. Vpraša se na 1207 E. 74 St. (185)

V Euclidu

Dobro zgrajena veneer zidana hiša, polna klet, dvojna garaža, v fari sv. Viljema. Morate ogledati. Lastnik RE 1-8937. (185)

LUIS COLOMA:

MALENKOSTI

Ob obali so se ustavili in posedli na zeleni planoti, sredi obrežnih skal. Sveži morski zrak in dolga pot sta jim napravila glad in mladi izletniki so se veselo spravili nad jedila. Pater Bonnet je hodil med gojenci, se jim smejal, jih bodril, karal in se z njimi razgovarjal. V najštevilnejši gruči je našel čepečega mladega Lujana, zamišljenega in tihega. Krožnik pred njim je bil prazen in poleg njega na obrisači kos kruha nedotaknjen.

Eden izmed tovarišev ga je takoj zatožil:

"Pater, Lujan pa ne je!"

Lujan se je obrnil in rekel s prisiljeno veselostjo:

"Ne jem? Poglej, da jem!"

In v dušku je izpraznil kozarec ter vgriznil v kruh. Odslej se je kazal veselega, zgovornega in šaljivega.

Naenkrat pa se dvigne in začne hoditi med gručami, kakor bi koga iskal. Južina je bila pri kralju in dečki so se začeli zbirati k igri. Na visoki skali je jahal Tapon in se pripravljval na ribji lov. Na palico je privezoval dolgo vrv in obešal nanjo trnek.

Lujan se mu približa odzadaj, mu položi roko na ramo in mu s čudnim glasom reče:

"Tapon, pridi sem!"

Tapon se obrne. Ko zagleda blede obraz tovarišev, temni njegov pogled in nagubano čelo, se prestraši, spusti palico, obleče suknjič in se pokorno dvigne.

"Stopaj pred menoj!" mu zapove Paco.

Ozka steza je vodila med skalami doli na obrežje. Molče sta stopala dečka drug za drugim, plašen in bled Alfonsito, teman in grozeč Lujan.

Oglušujoče je pljuskalo morje ob samotne skale. Veselih tovarišev tu sem ni bilo več slišati, žive duše ni bilo blizu...

Poln strahu se obrne Tapon k tovarišu in ga plašno pogleda. Ta pa ga tišči naprej:

"Le naprej! Se bojiš?"

Prideta na majhen prostor sredi ozkih skal, tik ob morju. Peneči valovi so pljuskali čez skale in močili s svojo belo peno obleko dečkov.

Tapon se pritiskne ob zadnjo skalo in v smrtnem strahu, ves bled, reče tovarišu v onemoglim glasom:

"Kaj hočeš?"

Lujan pa ga zgrabi za roko, mu nastavi pest na lice in zakriči nad njim:

"Kaj hočem? Ubiti te hočem..."

Vzeti ti življenje! Potegniti te v

vodo! Eden izmed naju se ne povrne več v zavod!"

In dal si je duška svojemu divjemu sovraštvu, ki ga je toliko let potrpežljivo gojil, sovraštvu do svoje matere in do očeta tega tovariša...

Iz žepa potegne papirček, ki ga je dan prej odvezal muhi, ga razprostre pred Taponovimi očmi, široko odprtmi od strahu, in mu kriči, bled od jeze:

"Poznaš to?"

Deček upre za trenutek oči na nepoznani papir, ki se je tresel v tovariševi roki. Sramežljiva rdečica mu zalije lice; odmaje z glavo in obrnivi oči proč od papirja reče:

"To je zlobnost..., je greh..."

"Greh! In ti si to napisal!"

vpije Lujan ves iz sebe.

In s strašnim udarcem ga vrže na tla, plane nanj, vpije s hripavim glasom, bruha nečuvane psovke in žalitve na očeta in mater svoje žrtve, ga bije s pestjo po glavi, suva z nogami, mu puli lase in udarja z njegovo glavo ob skalo...

Sopeč in upehan zapazi, da si je roke okrvavil.

Tedaj stopi za korak nazaj, bled in zbezan... In zgodilo se je, kakor se vedno zgodi plemenitim dušam, kadar jim mine naval jeze in maščevanja in kadar vidijo svojo žrtev uničeno... Obšlo ga je veliko usmiljenje do tega ubogega otroka, žrtve svojega slepega srda, ki ga je gojil do njegovega očeta...

Z mirnim glasom mu ponudi svoj robec.

"Tapon, krvav si!"

Ubožec se je skušal vzravhati; bolešno je vzdihoval in venomer ponavljal:

"Jaz nisem tega napisal! Jaz nisem napisal!"

In žalostno je dostavil in s pretresljivo bolestjo, kakor bi ga bolj bolela žalitev očeta in matere nego udarci:

"Moj oče je umrl! Nisem ga poznal. A moja mati je svetnica, veš, svetnica..."

Lujanu se je srce topilo v solzah, z obema rokama je podprl ubogega tovariša, ki se je grudil od slabosti. Na čelu je krvavela velika rana in kri mu je tekla po licu in mu močila obleko.

Prime ga čez pas in ga počasi pelje k morju, da bi mu rano izpral. Vdano nasloni ranjenec svojo blede glavico Lujanu na ramo.

Kar opazi Lujan, da je pozabil svoj robec na kraju borbe. Vrne se, da bi ga poiskal.

Oslabeli Tapon se nasloni na skalo. Izgubil je mnogo krvi in prehuđa je bila za njegovo slabo naravo razburjenost, ki jo je ravnokar preстал. Postane mu naenkrat slabo; prime ga omotica, da omahne čez skalo in zdrkne na tla; ondi se valji po pesku navzdol proti morju...

Silen val je v tem pljusknil na obrežje in objel dečka ter ga vzel s seboj v globočino...

Grozno zakriči Lujan. Noge mu otpnejo, roke se mu iztegnejo za neusmiljenim valom, ki mu je odnesel nedolžno življenje — in izvršil strašno sodbo pravice božje...

Le za trenutek je trajala otplost... Saj zna plavati!... Rešil ga bo, da, rešil... In če bi moral tudi doli v globočino, če bi tudi butnil z glavo ob skalo, če bi se moral boriti tudi s smrtno in grozo doli v globočini...

Steče nazaj k obali, spotoma si slači suknjič. Pleza po skalah, da mu noge krvavijo...

Dospe do zadnje pečine, ki je strmo padala v morje, spleza nanjo, bistro pogleda tja po

morju, išče kako znamenje, kačkočno pičico sredi valovanja na površju...

"Nikjer nič!"

Samo sinje morje, sinje valove, jasno blesteče nebo nad njim — mir povsod, ko da se ni nič zgodilo...

"Jezus...! Sveta Devica...! Da bi saj prišel na površje, da bi se pokazal! Tolažnica žalostnih! Svoje življenje ti dam zanj! Saj ga ne sovražim, saj ga ljubim! Tudi njegovega očeta ljubim! Gospod moj, Jezus Kristus, odpusti mi! Žal mi je...! Tako priden je bil! Le moja mati ni bila pridna... ta... ta..."

Vzboči se, iztegne se. Zdela se je, da je zrastle za polovico...

Tam daleč, daleč, kakih dvajset sežnjev daleč, tam se je dvignil val, se je zasukal vrtnec, se je pokazala črna točka...

Da, da! Ni dvoma! Jezus Kristus... roka, krčevito stisnjena, se je pomolila... pomoči išče...

V velikem polkrogu plane v morje... druga žrtev — — —

Klic se mu je izvil iz prsi, iz dna duše mu je prišel, iz dna nekdanjih otroških spominov:

"Virgen del Recuerdo..."

spomni se me!"

Z obupno silo smrtnega boja je plaval dvajset sežnjev daleč, se potopil, priplaval na površje, se spet potopil... Dve glavi sta priplavali na površje, tesno združeni... rdečelasa ena, črnolasa druga... in se zopet obe pogreznil v lahnem vrtincu... Nekoliko se je morje zapanilo in zopet je bilo mirno, sinje, nerazumljivo tja do neizmernega obzorja...

Drugi dan so našli ribiči iz vasi Guetary na obrežnih skalah dve trupli. Tesno sta se oklepala dečka še po smrti... V smrtnem boju se je škapulir enega izmed njiju ovil drugemu krog vratu in počival kakor znamenje iz neba na prsih obeh dečkov...

Ni se zvedelo, kateri izmed njiju je nosil v življenju to Ma-

rijino znamenje... Bil je škapulir Device "Del Recuerdo".

(Kotek prihodnjit)

Nad sto let se menijo o predoru pod Kanalom

PARIZ, Fr. — Prve resne razgovore o gradnji predora pod Kanalom, ki na bi povezal Francijo in Anglijo, so začeli l. 1867. Obnavljali so jih vedno znova in jih lani privedli do zaključka, ki ga pa še vedno nista odobrili obe državi v končni obliki. Nekdaj so bili glavna ovira

Angleži, ki niso marali nobene neposredne kopne zveze z evropsko celino, otoško lego so smatrali za svojo najvažnejšo obrambo in se vedno držali proč od Evrope. Sedaj silijo vanjo in zato je tudi vprašanje predora pod Kanalom zopet zanimivo in v ospredju.

Polovico vseh ljudi živi v jugovzhodni Aziji

Nekako polovico vseh ljudi na svetu živi v jugovzhodni Aziji, kjer leže Kitajska, Indija, Indokina in Indonezija.

TONY KRISTAVNIK
PAINTING AND DECORATING
Telephone: 946-8436

JOS. ZELE IN SINOVI

POGREBNI ZAVOD

6502 ST. CLAIR AVENUE

Tel.: ENDicott 1-0533

COLLINWOODSKI URAD

452 E. 152nd STREET

Tel.: IVanhoe 1-3118

Avtomobili in bolniški voz redno in ob vsaki uri na razpolago

Mi smo vedno pripravljeni z najboljšo postrežbo

Naš domov-odnesni zavoj za prave ljubitelje piva.

THE STROH BREWERY COMPANY, DETROIT, MICHIGAN 48226

CHICAGO, ILL.

REAL ESTATE FOR SALE

BY OWNER — Exceptionally clean 8 Apts., all 1 bdrm., cer. kitchens and baths, new gas heat and elec. service. Low maintenance. Exc. income. Cragin area. Price \$68,000. 453-1502

(184)

FOREST PARK — 800 Circle — Brk. ranch. 6 lge. rms., 3 bdrms., 2 ba. Utility rm., also apt. 2nd flr. 4 lge. rms 2 bdrm. Rent \$185. Nr. expressway, nr. Schools, St. Bernardine Church. Home only 13 yrs. old. Value at \$50,000. Must see to appreciate. Will sacrifice due to illness. For appt. FO 6-4296

(187)

HOUSEHOLD HELP

LADY who loves and understands children. Child care & lite housework. Pleasant home. Salary + room and board. South sub.

798-2190

(184)

V blag spomin

PRVE ŽALOSTNE OBLETNICE

SMRTI MOJE LJUBLJENE

SOPROGE, NAŠE DRAGE

MAME, STARE IN

PRASTARE MAME

TASČE IN SESTRE

Catherine Sercely

roj. JAKŠA

Njene mile oči so ugasnile

24. septembra 1969.

Spavaj mirno v tihem grobu,

Bog Ti večni daj pokoj,

upamo, da v svetem raju

zdržimo se spet s Teboj.

Pozabili Te ne bomo

vse do konca naših dni,

v srcih bomo Te nosili,

dokler nam življenje tli.

Zalujoči ostali:

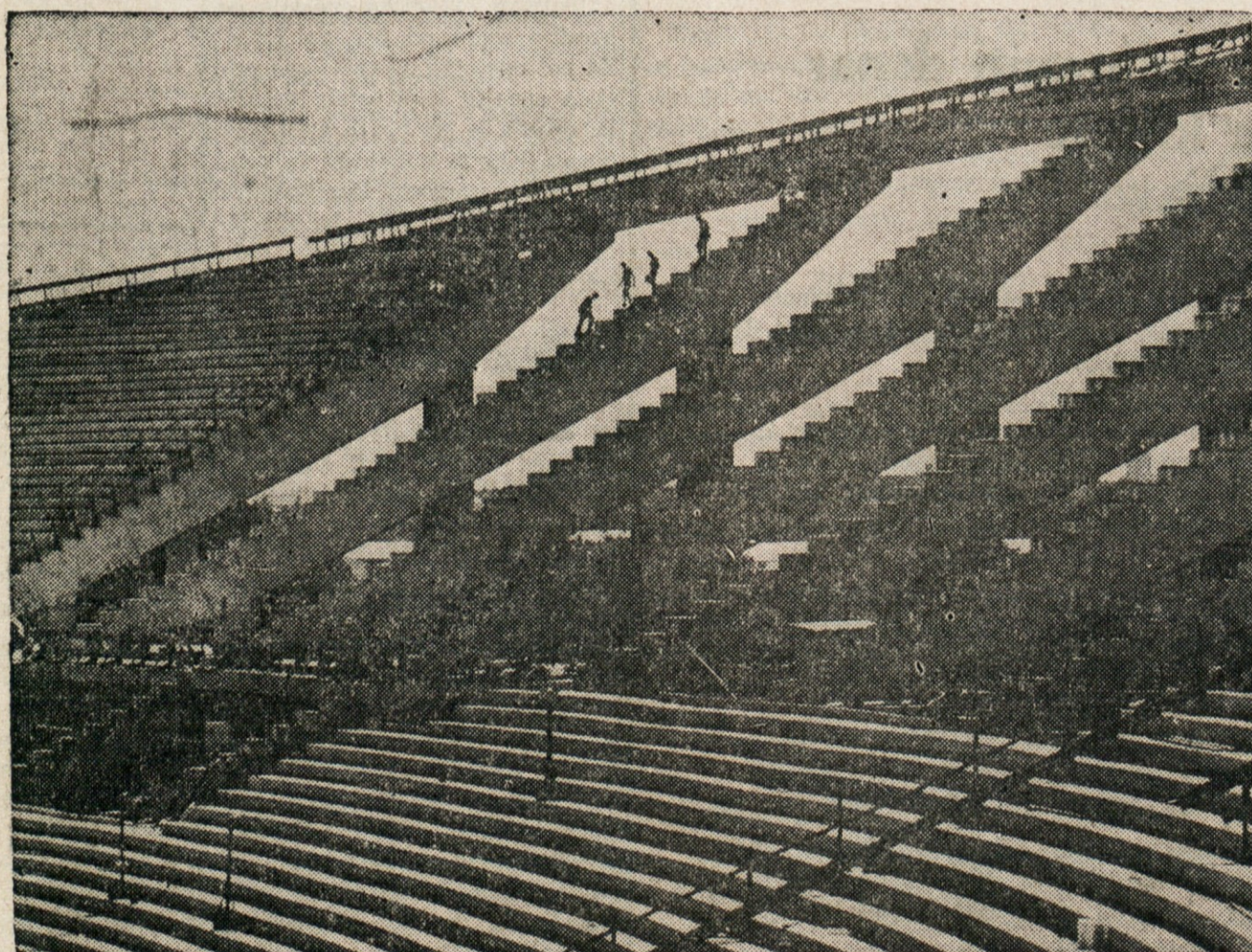
soproj JOSEPH

hčerke in sin, zeta in snaha

vnuki in pravnuki ter

ostalo sorodstvo.

Maple Heights, O., 24. sept. 1970

ZA OLIMPIJADO 1972 — V Muenchenu na Nemškem gradijo olimpijski stadion za olimpijske igre, ki bodo tam leta 1972. Velikost stadiona je mogoče oceniti ob pogledu na delavce, ki jih vidimo na gradbišču.